

**MAGNI OPERIS || DE OMNI=||BVS GERMANIAE ||
EPISCOPATIBVS || EPITOMES:||**

CONTINENS ANNALES || Archiepiscopatus MOGVNTINI ac duodecim ||
alioru[m] Episcopatum, qui Moguntino Suffra=||ganeatus titulo subsunt:
Item BABEN=||BERGENSIS Episcopatus, ab || omni iugo Archiepiscopali ||
exempti.||

Brusch, Kaspar

Noribergae, 1549

VD16 B 8782

Nonvm, omnes Herbipolenses.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64715](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64715)

NONVM CAPVT DE
omnibus Herbipolensibus Epi-
scopis ac Præsulibus: Franciæ
Orientalis Ducibus.

HERBIPOLIS præclara Franciæ Orientalis
ciuitas ad Mœnum nobiliſſimū annem ſita,
conuerta eſt à gentilicijs ſuperſtitionibus, ac falsis de
Deo opinionibus ad Christum Dei filium, eiusq; in-
delebilem ueritatem, annum Christi circiter ſexcentefi-
mum & octogesimum, à sanctis Dei uiris, Chiliano,
Colonato & Theodnano Scotis, propaganda doctrinæ
næ de humani generis liberatore ergo, relictæ patriæ
peregrinantibus, ac à Pontifice Romano Benedicto
secundo in Germaniam ad eam ab Arrianismo & gen-
tilitate repurgandam ablegatis. Hi cum Herbipol-
in ueniffent: imperabat ea tempeſtate Francis Theo-
dorici Galliarū regis nomine præfectus ac Dux Frans-
corum Gosbertus, aliqua ſanguinis neceſſitudine con-
iunctus S. Chiliano, ſed homo gentilis, & qui de
Christo humani generis ſaluatore nihil adhuc ſciret.
Nihilominus tamen S. Chilianum amice complexus,
libenter cum de Christianorum pietate, religione, ac
fide publice docentem audiuit. Non docebat uero S.
Chilianus ſolam Euangeliſt doctrine, de gratuita
remiſſione peccatorum propter filium Dei, de bonitas
te, de

CATALOGVS EPISCOP.

te, de clementia & misericordia Dei, sed ex doctrina legis, etiam iram Dei aduersus peccata hominum, auditoribus suis ostendens, acriter eorum uitia insectari reprehendere & castigare solebat, nemini parcens in hac parte, sed omnibus tam summis quam infimis ex aequo ut par est, uiam ueritatis & salutis aperiens patetfaciensque. Cum uideret autem Gosbertum Regium praefectum, habere apud se uxoris loco, fratri sui coniugem Gaylanam, ut nomine sic re etiam admodum lasciviam ac impiam foeminam, reprehendit eum hoc nomine S. Chilianus uerbo Dei, amanter monens, ut abiecta a se scelerata & impia foemina, consuetudinem & congressum eius, quae ad aliū pertinaret maritum euitaret. Addens subinde, esse hoc ingens peccatum, quo gratia dei exouteretur, pietas impediretur, ira uero Dei aduersus humanum genus magis incitaretur. Has admonitiones Sancti uiri non grauatum accepit Gosbertus, & quia iam mediocriter profecerat in Christianismo, coepit ab impia ac peccatricis foeminae congressu abstinere. Quod cum animaduertisset ipsa (ut est mulier bregenus astutus & sagax) furore accensa in uiros Dei, talis conuersionis in Gosberto authores, de trucidandis ipsis consilium capit, iram omnem tamen disimulans, donec in regiis negotiis usquam egrederetur Gosbertus. Quam occasionem cum tandem nacta esset impia Isobel, missis apparitoribus ad suplicium uiros sanctos rapi ac interfici iubet onines, quibus est medio sublati sperabat

sperabat facile sciam blandicijs recuperaturam, quod amisisset. Perstante autem & firmiter permanente Gosberto in cursu pœnitentiae ac conuersionis semel inchoata: Cum uideret uenefica incassum se laborare, maioribus furijs agitata, ut Gosbertus etiam a prijs ministris domino seditionem mouentibus trucidata retur, effecit. At non aberat procul iustissima ira uincit Dei, nam paucis diebus post, non ipsa tantum Gaylana, sed ministri etiam qui & sanctos Dei legatos & Gosbertum Principem interfecissent, malis spiritibus occupati, scipso crudeliter & nouo furoris genere dilaniarunt, additis horribilibus mugitibus quibus scipso damnarent, ac inferis æternisq; cruciatibus deuouerent. Erat adhuc superstes unicus Go-
sberti filius H E T A N V S, qui post parentis mortem, Dux Francorum factus, & religione Christiana fœliciter imbutus, construxit eo ipso in monte, in quo nunc arx Episcopalis sita est, magnificum templum in honorem beatæ Virginis Mariæ, quæ genuisset humani generis Saluatorem illum, quem uerum Deum ex uero Deo, uerumq; hominem ex beata Virgine natum iam agnoscere ac profiteri abieclis idolis suis, incœperant Franci. Ab hoc ueteri templo, hodie adhuc Mons & superimposita arx nostræ Dominae Mons & Arx uulgo nominari solent, Hæc de cœnusa ad Christū Herbipoli, & de planata in Francis fide ac professione Christiana. Nunc de origine

CATALOGVS EPISCOP.

origine Episcopatus, aliquid adijcianus. Is postea pa-
cis temporibus clapsis, a S. Bonifacio Anglo, primo
Archiepiscopo Moguntino, præcipuo Germanorum
Apostolo, auxilijs PIPINI patris ac Caroli Magni
filij, potentissimorum ac Christianissimorum Gallie
Regum, consensu item Zachariæ pontificis Maximi,
institutus est annum Christi circiter septingentesimum
ac quinquagesimum. Ut ostenderent uero se nutritores
Ecclesiæ, incorporarunt Episcopatui statim munis
centissimi isti Galliarum Reges ducatum Orientalis
Franciæ: quo factum est, ut Herbiopolensis Ecclesiæ
gubernatores, non tantum Ecclesiastico titulo Episco-
pi, sed seculari etiam duces Francorum (penes quos
IVS etiam cum uitæ tum necis esset) semper sint ad
hæc usq; tempora ab omnibus sacri Romani Imperij
statibus ac ordinibus tum habiti tum appellati.

Hinc quoties Episcopus Herbiopolensis ad aram stans,
sub insula & alijs pontificalibus sacra facit, semper
nudum & euaginatum ensem ad eandem aram prope-
sc collocatam habet, quo Franciæ orientalis ducatus
ac plenum ius uitæ necisq; innuitur: Hinc natu est
uetus uersiculus, quem seculari suo sigillo habet Epis-
copus Herbiopolensis incisum.

Herbiopolensis sola, ense iudicat stola.

Hunc amplissimum Episcopatum S. Chiliani uulgo
patrimonium vocant, quod instituerit cum S. Bonifa-
cius in honorem piorum Martyrum Chiliani ac ipsius
sociorum

sociorum. Eius uero gubernatores ac antistites oēs, Epi-
scopi uidelicet Herbiolenses ac Franciae orientalis du-
ces, ad hæc nostra usq; tēpora, tali serie recenseri solēt.

i. S. BVR CARDVS, gente Britannus: uir pius
ac religiosissimus, à S. Bonifacio consanguineo suo
educatus ac liberalissime institutus: constituitur ab eo-
dēm, consensu Pipini ac Caroli Magni Regum, pri-
mus antistes ac Episcopus Herbiolensis Ecclesiæ: con-
secratur & confirmatur à Pont. Max. Zacharia. Præ-
fuit autem Episcopali officio docendo, concionando ac
alijs pietatis exercitijs ac muneribus prudentissime ac
fidelissime: administratione item ac gubernatione pro-
uinciae utilissime, annis quadraginta integris. Constru-
xit plurima templa ac Monasteria: impetravit à Roma
no Pontifice, ut à tumulo lcuatus S. Chilianus cum so-
cijs, in numerum sanctorum adscriberetur. Hos uerissi-
mos Dei amicos sepeliuit honorifice, in nouo templo
ipsis constructo, quod nouum monasterium, uel nouam
Basilicā uulgo appellant. In eius tēpli crypta legūtur
hodie adhuc sequentes uersiculi, Epitaphij loco additi.
Hi sunt Herbiolis, qui te docuere Magistri,

Qua uerum coleres relligione Deum.

Impia quos tandem iussit Gaylana necari,

Calauitq; sub hunc corpora cæsa locum.

Ne turpi, sine laude, situ defossa iacent.

Corpora: Burcardus sub monumenta locat.

Huic Episcopo adscrūndos & erudiēdos dedit Caro

CATALOGVS EPISCOP.

Ius Magnus duodecim obfides à deuictis Saxonibus
datos ac summo loco natos adolescentes: qui omnes fe-
rè ad Episcopales dignitates tandem eue eti sunt, ut es-
rāt liberalissime et optime à Burcardo Episcopo in-
stituti. Deceßit plenus dierum ex hac mortali uita, anno
Christi 791, in arce Hohenburg ad Mœnum sita, ubi
iam senex factus ac afflcta ualetudine præditus, cum
solo Diacono habitare ac religiosissime uiuere solitus
fuerat. Reuehitur inde Herbipolin & ibi in templo no-
ui Monasterij à se olim S. Chiliano condito honorifice
sepelitur, cum longo carmine ac uirtutum suarum
Elogio.

2. MAYNGVDVS uel Magingaudus comes Ro-
tenburgius ad Tubarum, monachus ordinis D. Benes-
dicti & conuentualis coenobij Fridislariensis in Ha-
sia siti: ab ipso S. Burcardo ex monasterio Herbipolin
assumptus ac sancte educatus, successit iam mortuo
Burcardo, unanimi totius cleri consensu electus. Pre-
fuit laudabiliter annis tribus. Et gubernationis tante
provinciæ pertæsus, resignat Episcopatum præsente
S. Wilibaldo Aystetensem Episcopo, cuidam Bernolpho
uiro religioso & magnanimo: id factum est anno Do-
mini 794. Ipse uero collectis quibusdam discipulis per
Mœnum ad arcem Rorbacensem Caroli Magni uen-
tionibus seruientem delatus, consensu & sumptu-
bus Regis coenobium instituti Benedictini ibi constru-
xit, quod Neostadium appellauit. In quo cum sacra

xviii.

rum literarum ac alia liberalia studia summa cum laus de inchoasset, primus q; eius loci Abbas fuisse, decessit anno 795 unde Herbipolin reuictus, honorifice ibi in noui monasterij Basilica prope S. Burcardum terræ mandatus est.

3. BERNVVOLPHVS uel Bernolphus, constituitur à Mayngaudio, in Episcopum Herbipolensem anno 794. Praefuit annis 6, mensibus 4, diebus 3. Expulit monachos omnes Benedictinos ex Ecclesia Herbipolensi, tantum sacerdotes: Hi Dominum ac præceptorem suum Mgingodum Neostadium sequuti honorifice ab eo excepti sunt. Obiit Bernolphus 19 Septembris, anno Domini 800.

4. LVDERICVS succedit Bernolpho: praefuit annis 3. mensibus 5, obiit uicesima septima Februarij, anno salutis 804. Imperante Carolo Magno.

5. AYGELVVARDVS subrogatus est Luderico, praefuit annis 6, diebus 28. Valedixit huic mortali uitæ 24 Aprilis, anno Domini 810, sub Carolo Magno Imp.

6. VVOLFGERVS eligitur unanimi consensu populi ac cleri, decima tertia Maij, Anno Domini 810. Praefuit bene & laudabiliter uno & uiginti annis, mensibus sex, diebus tribus. Sub eius gubernatione obiit anno 814 laudatissimus Imp. Carolus Magnus, summus benefactor ac locupletator Ecclesiæ Herbipolensis: cui succedit filius Ludouicus cognomento pius, qui sub eodē antistite Wolffgero, cōstruxit et fundauit

X. anno

CATALOGVS EPISCOP.

anno Domini 816, ad preces S. Walderici Heremita, monasterium Murhartense. Eiusdem antistitis temporibus fundatum est Schwartzacense Benedictinorum in Francia Orientali cœnobium, à Meginaldo pio comite Rotenburgensi ad Tubarum habitante, ac eius laudatissima coniuge D. Imyna. Interfuit Wolffgerus Synodo Aquisgrani celebratæ à Ludouico pio, reformandæ Ecclesiæ ergo. Obiit postea quarta Novembrium, anni à nato 831.

7. HVNIBERTVS alijs Hubertus, eligitur pri die Calendarum Ianuarij, anno dominice Incarnationis 832. Præfuit nouem annis, tribus mensibus, octo diebus. Obiit anno salutis 841, mense Martio. Huius Episcopi temporibus habebat Ludouicus Imperator præfectum in oppido Lauffen ad Nicrum sito, principem ex Norico natum, aliqui Landgrauium Leuchtenburgensem fuisse arbitrantur, Ernestum nomine: is ex coniuge Fridburga, excepérat unicam filiolam Regis Windin. Huius infantis nutrix habebat Germanum fratre, seruientē Ernesto principi, à quo cum aliquando grauiter uerberaretur, quod negligentius curasset aliquid sibi à Domino commissum: adeo exarsit ira et indignatione nutrix, ut consilium secum caperet de trucidanda Regis Windi. Prodeuntibus itaq; aliquando Ernesto & Fridburga, arripuit serua sola domi relicta & furijs agitata puellā, trucidat, & ex arce Lauffensi in preterfluentem Nicrum præcipitem deicuit. Puela
lam

Iam hanc aquis suffocatam, quæ tamen fluminis ui nec
à loco isto abripi, nec submergi aut fluctibus opprimi
potuit, multis item miraculis coruscantem, Episcopus
iste Hunibertus ab Angelo quodā per quietē monitus,
in præsentia multorum sacerdotum ex aquis subleuās,
in templum Lauffense detulit, ac honorifice sepeliuit,
ubi ad hæc usq; tempora conseruata eſt.

8. GODEBOLDVS vulgo Gotswaldus Abbas
inferioris Altachij, perueteris cœnobij apud Bauaros:
euocatur ad gubernationem Episcopatus Herbipolen-
sis, prima Aprilis anni à nato Christo 841. Præfuit una-
decim annis, obiit in vigilia S. Mathæi, anni Christia-
norum 852, animi pauoribus aō moerore, propterea
quod eodē anno summū templū Herbipolense, fulmi-
ne tactū, cū omnibus Ecclesiæ ornamētis deflagrasset.

9. S. ARNO uel Arnto succedit Episcopo Code-
boldo: præfuit laudabiliter annis 36, mensibus 6, diebus
11, sub Imperatoribus Carolo caluo, Carolo Crasso ac
Arnolpho, quibus omnibus charissimus, plurima etiā
ab ipsis insignia priuilegia est consequutus. Instaura-
uit collapsam Basilicam Cathedralē, fœlicissime. Obiit
decima tertia Iulij, anni à nato Christo 891, in ex-
peditione Arnolphi imperatoris, et omnium Germania-
niæ principum contra Nortmannos suscepta, trucidat-
us cum multis milibus ab his ipsis infidelibus, inter
Missarum Solennia, inspectante toto exercitu, peracta
qua clade, excitati Germani, hostim postea summa uirtus

X 3 155

CATALOGVS EPISCOP.

te aggressi fuderunt & ex patria eiecerunt fortissime
felicissimeq;. Episcopus Arnto Heripolin reuectus
et ibi cum omnium suorum luctu honorifice sepelitur.

10. RVDOLPHVS alijs Radhulffus, Thuringie
Landtgrauius, præficitur Episcopatui Heripolensi
ab Imperatore Arnolpho, anno Domini 892, in cuius
castris militauerat ante alij cum duobus Germanis fratri
bus, Conrado ac Gebehardo, contra Nortmannos. Res
gino Abbas Prumiensis hominem fatuum fuisse scri
bit, & temere ingentes tumultus in perniciem totius
Episcopatus excitasse. Legitur author etiam fuisse atro
cis belli, quod Imp. Ludouicus tertius gesit contra Al
bertum comitem Bambergensem, anno Domini 905.
Obiit cum omnium suorum publico gaudio, tertia Au
gusti, anno Domini 908, cum præfuisse annis 16, dieb.;
Huius temporibus cœpit Tharisi anum Francie Orien
talis cœnobium, in quo sepultus est Albertus comes Bam
bergensis: ab Hattone Moguntino, Imperatori prodic
tus ac capite multatus.

11. DIETHO uel Theodo, eruditus ac pruden
tissimus Neostadiani monasterij cœnobita, eligitur in
Episcopum Heripolensem anno 908. Præfuit utilissi
me & summa cum laude ac omnium admiratione 24
annis: Valedixit huic mortali uitæ 15 Novembris, an
ni 932. Sub eo iterum conflagravit summa Basilica Her
ipolensis, quæ tamen ab eo ipso Episcopo iterum in
staunata ac illustrata est. Postponunt huic aliqui Cata
logi

legi. Postericum quendam, de quo nihil tamen inuenio.

12. BVRCARDVS ex Abbate Hirsfeldensi eligi-
tur in Episcopum Herbipolensem ab Imperatore Hen-
rico Aucupe: præfuit annis nouem, mensibus tribus,
diebus uiginti tribus, prudenter ac utilissime. Fuit Impe-
ratoribus Henrico Aucipi & eius filio Othoni Ma-
gno charissimus. Restituit & absoluit Cathedram
Ecclesiam Herbipolensem. Decessit ex hac mortali ui-
ta, in die Annunciationis Mariæ, anno Domini 941.

13. POPPO primus, Burggrauij Herbipolensis
filius: Othonis Magni cognatus, constituitur Episco-
pus Herbipolensis ab eodem Domino Othone Impera-
tore, cognato suo: a quo insignia priuilegia consequi-
tus est, quod uidelicet Canonicorum Herbipolensium
senatus semper deinceps liberam deberet habere poter-
statem, eligendi Episcopum è sui Capituli Canonicis,
decedente aliquo antistite. Præfuit summa cum prudere-
ria ac laude, annis 19, mensibus decem, diebus qua-
tuordecim. Decessit ex hoc seculo, 15 Februarij, anno
961, Ratisbonæ in maximo conuentu principum, quos
Otho Magnus congregarat. Auehitur inde Herbipo-
lin & in Cathedrali Basilica honorifice sepelitur.

14. POPPO secundus, iunior dictus, patrius
Popponis primi: etiam Burggrauius Herbipolensis;
quem quidam Othonis Magni Imperatoris è sorore
nepotem fuisse uolunt. Eligitur iuxta tenorem pri-
uilegij ab Othone dati, unanimi totius Canonicorum

X 4 senatus

CATALOGVS EPISCOP.

Senatus consensu, secunda Martij, anno Domini 961
Sedit ad clauum Episcopatus annis uiginti tribus, men-
sibus quatuor fideliter prudenter ac utiliter. Interfuit
cum plurimis alijs Germaniae Episcopis Synodo, quam
Otho Imperator Romæ congregarat, ut contra Pon-
tificem Ioannem decimum tertium, eligeret Leonem
octauum. Obiit Episcopus Poppo 24 Iulij, anno salua-
tis 984. Sepelitur in summo templo.

15. HVGO Othonis secundi, Imperatoris Can-
cellarius ac supremus intimus q; Consiliarius, eligitur
in Herbipolensem Episcopum unanimibus totius cleri
suffragijs anno Domini 984. Præfuit annis quinq; men-
sibus septem, diebus uno & uiginti. Instaurauit &
egregie illustrauit coenobium S Andreæ, ab Episcopo
Burcardo primo inchoatum, & pro Benedictina pro-
fessionis Monachis constructum. Impetrauit à Pontifi-
ce Maximo Benedicto sexto, ut S. Burcardus, primus
Herbipolensis Ecclesiæ antistes de tumulo subleuatus
Canonizaretur, & diuorum numero inscriberetur: is
in nouo coenobio honorifice depositus est, quod pos-
stea amissso priori nomine S. Burcardi coenobium dici
solitum, hoc tempore sacerdotalium Canonicorum est
collegium. Obiit uigesima nona Augusti, anno Domini
989. De eo extant adhuc tales uersiculi:

Hic præsul sapiens, cunctis fuerat bene gratus:
Singula prospiciens, constans, prudens, oculatus.
Tunc desolatum claustrum sub monte locatum

Rebus

Rebus & orbatum, disciplina uiduatum
 Ipse reformauit, multisq; bonis relevauit:
 Censu ditauit, cultumq; Dei renouauit.
 Sacrum corpus eò tulit à tellure leuatum
 Auxiliante Deo, Burcardi clarificatum.
 Festaq; translati iubet omnia concelebrari
 Claustrī præfati loculumq; perenne uocari.
 Illīc constituit tunc fratres sub monachatu,
 Et sic instituit, ut uiuant absq; reatu.

16. BERNVVARDVS comes à Rotenburg ad
 Tubarum, uenit primū ex Academia Parisiensi ad mo-
 nasteriū Hirsaugiense, in Spirensi Episcopatu situm:
 inde à Leopoldo Abbatे Herbipolin, in nouum S. An-
 dree Cœnobium ab Hugone Episcopo instauratum
 missus, cū religiosissime ac piissime sub Arnoldo ab-
 bate uixisset: uocatus est mortuo tandem Hugone, una-
 nimi totius Ecclesiæ consensu, ad Episcopatus Herbi-
 polensis gubernationem: in qua sedit summa cum lau-
 de annis quinq; mensibus octo, diebus octodecim.
 Habuit fratres tres, Richardum, Ruggerum ac Ayna-
 hardum, pios ac religiosissime uitæ comites: Inter hos
 senior Richardus, Othoni tertio Imperatori admodū
 charus, consecutus est à Leopoldo Augustano Epis-
 copo permutationis iure montem quendā Halæ Sua-
 norum uicinum, quem hodie adhuc Cambergensem uo-
 cant. In huius montis uertice construxit magnificum
 castrum, quod à montis nomine Camburgum etiam

CATALOGVS EPISCOP.

nuncupauit. Is ibi quatuor filiorum ex una coniuge factus est pater, AINHARDI (cuius filius itidem Ainhardus dictus, postea etiam Episcopus Herbipolensis designatus est) Ruggeri, Henrici & Burcardi. Iste Burcardus post mortem patris Richardi ex arce Camburgensi, consentientibus fratribus suis omnibus monasterium fecit, instituti Benedictini. Ainhardus uero comes, Episcopi Bernwardi frater, cum non haberet hæredes, Deo sua omnia offerre decreuit, ac initio insigne templum condidit in Tungensi ualle, & aliud in Romuleo monte, ordinans ibi sacerdotes, qui & Deo & Ecclesiæ Dei seruirent. In ipsa uero urbe Herbipolensi, construxit ipsius etiam Episcopi fratri sui consilijs ac subsidijs ex paruo Sancti Chiliani Sacello magnificentum Canonicorum secularium Collegium, quod hodie adhuc nouam Basilicam appellant, eam non solum fundauit, sed & liberalissime dotauit. Obiit Episcopus Bernwardus, uicesima Septembrium, Anni incarnationis dominice 995. Seapelitur splendide ac magnifice in noua illa à se & fratre suo condita Basilica.

17. HENRICVS comes à Rotenburg ad Tubarum, propter breuem corporis staturam à prima infantia Comes Hezelinus, & postea etiam Episcopus Hezelinus dictus, subrogatur cognato suo ex hac mortali uita euocato, consensu totius Cleri. Presuit sapientissime ac utilissime armis uiginti duos
bills

bus, mensibus quinq; diebus uiginti. Cōstruxit & fun-
dauit in suburbio Herbipolensi Collegiatas S. Stephanus
ni S. Iohannis Ecclesias. Onoldsbachij uero magnificū
S. Gumberti cōenobiū Benedictinum, quod hoc nostro
seculo Canonicorū seculariū est Collegium, cuius aedis
Canonicus est hodie Gaspar Othmayer, non contem-
nendus, nec incelebris huius ætatis componista. Con-
struxit unā cū Imperatore S. Henrico secundo ex cas-
tro Lauffensi ad Neeharum, cōenobiū, quod S. Hen-
ricus pago Kircheym & alijs prædijs adiacentibus li-
beralissime donauit ac dotauit, anno incarnationis Do-
miniae, 1003. Idem Imperator huius Episcopi con-
sensu ac subsidijs instituit Bambergensem Episcopatu-
m, nam Bamberg a & tota circumiacens prouincia
antea partim ad Herbipolensem, partim uero sub
Aystetensem Diocesin pertinuerat. Habuit iste Hen-
ricus uel Hezelinus Episcopus germanum fratrem
S. Heribertum Coloniensem Archiepiscopum, ac pri-
mum inter Colonienses sacri Rom. Imp. electorem, &
alium quendam fratrem Rotenburgi ad Tubarum,
in patriæ gentis arce uiuentem. De hoc legimus quod
in magna sui sæculi annone difficultate, Hattonis Mo-
guntini exemplum imitatus, magnam mendicorum
turbam in horrum conuocatam incendio deleuerit.
Cuius secleris pœnitentia tandem ductus, & Romam
etiam ut ab ipso pontifice ueniam peteret, profectus
est; ubi cum absoluueretur, iussus est Monasterium
construea

CATALOGVS EPISCOP.

construere, in compensationem talis delicti. Coloniam ergo ad fratrem, S. Herebertum Archiepiscopum ueniens, & quid cum pontifex iussisset edocens, unà cū eo Tuiciense Benedictinorū monasterium, è regione urbis Coloniensis in altera Rheni ripa hodie adhuc situm cœpit, condidit, ac amplissime liberalissimeq; dotauit. Obiit Episcopus Henricus tandem in die S. Ceciliae, anni a nato Christo 1018. Sepelitur in Cathedrali Ecclesia Herbipolensi.

18. MEGINARDVS elegitur mortuo Herzelius uel Henrico, à toto clero Herbipolensi in Episcopum: Præfuit S. Chiliani patrimonio bene & utiliter annis quindecim, mensibus decem, diebus uiginti duobus. Erat consiliarius Imperatoris Henrici secundi, à quo multa insignia priuilegia consecutus est, & potestate statim cūdendæ monetæ. Interfuit anno domini 1010. Comitijs Bambergensibus, Desiit esse inter mortales, in die S. Mathiae Apostoli, anno domini 1033. sub imperatore Conrado secundo.

19. S. BRVNO Conradi Charinthiæ ducis filius, matre Baronissi à Querfurdt natus, Imperatoris Conradi secundi patruelis: aut ut aliqui uolunt è sorore neppos, elegitur in Episcopum Herbipolensem ab unanimitate consentiente clero, anno domini 1033. Præfuit summa cum laude annis undecim, uno mense, diebus 14. Construxit & illustrauit magnificentissimis ædificijs, Cathedram S. Chiliani Ecclesiam: alia etiam totius Episcop.

Episcopatus templa pulchre reficiens ac exornans, in
quæ omne patrimonium suum contulit, fuit Episcopus
eximic doctus, scripsit commentarium in Psalterium
Davidicum, qui extat. Sequutus est anno domini 1034
Conradum imperatorem, in Italiam (ad eam debellan-
dam, ac suæ potestati subiiciendam) profectum. Obsi-
dente uero & grauiter aliquocies oppugnante impe-
ratore Mediolanum, accidit in ipso S. Penthecostes
festo, ut Episcopo Brunone in castris Imperatoris sacra
faciente, tanta cœli tempesta oriretur, ut omnes homi-
nes die extremi iudicij adcesserent, multi enim
milites de coelo fulmine tacti perierunt, multis etiam
tantæ tempestatis horrore ad insaniam redactis. Epi-
scopus Bruno ad aram stans, nihilominus sacrum suum
absoluit, quo peracto Imperatorem accedens, dixit in
ipso sacro apparuisse sibi S. Ambrosium Mediola-
nensium olim Episcopum, qui nisi Imperator statim
obsidione urbem solueret, grauia ipsius uitæ ac uales-
tudini miniaretur. Hoc siue prodigo, siue commento
Imperator motus, ac ab Episcopo Brunone persuasus,
facta prius pace cum ciuibus, urbem obsidione soluit,
raptis tamen ad suplicium, præcipuis aliquot ciuibus
talis rebellionis & contumacie authoribus. Bruno
ex hac expeditione Herbipolim reuersus, dono dedit
Ecclesiæ Herbipolensi nobile prædiū quoddā West-
phaliæ, lingua Saxonica Sunnenreich cognominatū,
quod mortua matre ad ipsum erat deuolutum, ex quo
prædio

CATALOGVS EPISCOP.

prædio singulis annis habebat 50. marcas argenti puri,
et alia quædam Apophoreta. Anno domini 1045
proficiscitur cum Imperatore Henrico nigro, ac multis
alijs Germaniæ principibus in Pannonias, cum autem
in superioris Pannoniæ castro quodam Bosenburgo, è
regione Ipsensis oppidi ad Danubiu sito, pernoctaret
Imperator cū omnibus principibus, ipsa Maij uice si-
ma die, concidit eiusdem arcis sublime ac ruinosum cœ-
naculū seu solarium, in quod iam coenandi cauſa tota
Cæſaris aula conuenerat. Imperator ruente coenaculo,
apprehēſa fenestra, singulari dei protectiōe incolumis
mansit. Reliqua tota multitudo, principes, Episcopi,
nobiles ac milites, summi et infimi corruerūt, inter quos
multi statim expirarunt, multi grauiter læsi et mutila-
tiſunt. Ibi Episcopus Bruno tam misere etiam et in-
clementer à fortuna rerum humanarum moderatrice
exceptus est, ut septimo die post hunc casum, in eadem
arce naturæ debitum absolueret, et uidelicet die Maij,
 anni 1045. Reuectus est cum summo omnium suorum
luctu Heripolin, ubi in summæ Basilice crypta sepul-
tus ac terræ parenti redditus est cum tali Epitaphio.

Anno domini M. XLV. Sexta Calendarum Iunij,
Obiit beatus Bruno Episcopus, fundator huius
Ecclesiæ.

10. ADELBERO comes à Laymbach et Scher-
dingen ex Bauaris patre Arnoldo, matre uero Regila-
la Baronissa à Weinſberg Lambaccensis monasterij fuit
datorie

datoribus natus, eligitur in S. Brunonis successorem, unanimi totius Capituli Herbiopolensis consensu, anno à Christo nato 1045. Præfuit laudabiliter ac utilissime annis quadraginta integris, fecit ex S. Stephani Canonicorum collegio, cœnobium ordinis Diui Benedicti, uocatis in id triginta monachis. Renouauit ac instaurauit denuo, collapsum aliquo modo monasterium Schwartzachianum, à Carolo Magno antea fundatum: Id fecit anno domini 1075. Eiicitur ex Episcopatu, anno domini 1084, ab Imperatore Henrico quarto quod pontifici adhæreret: constituitur in eius locum Meginardus quidam. Adalbero in Bauariam secedens monasterium suum Lambacense ingressus est, reliquum uitæ in eo transfigere uolens, post pauculos uero menses, cæsis Henrici quarti copijs in agro Herbiopolensi, non procul à Pleichfeldo, ab Hermanno Sachonu duce, post cæsum in Saxonia Rodolphum Habsburgium siue Sueum, contra Henricum quartu elato, Meginardus ex urbe iterū eiicitur, Adalbero restituitur. Sed redeunte tandem Imperatore, Adalbero clam auffugit, & ad monasteriu suum redijt, anno domini 1085. Meginhardus uero restituitur, qui cum tribus annis præfuisse, tandem anno domini 1088. ex hac uita euocatus est. Post cuius mortem, & si reuocaretur ab Henrico quinto Adalbero, tamen dubiæ & noueranti fortunæ non diutius fidendum existimans, in suo monasterio quiete uiuere, & præsentibus uti maluit, quam

CATALOGVS EPISCOP.

quam alibi cum summis uitæ periculis ea iterum ab
petere, quibus iam bis excidisset, & quorū possessio
incertior esset. Sic duobus annis adhuc post mors
tuum Meginardum superstes, tandem sexta Octo
bris, anni à nato Christo 1090. ex hac uita emigravit,
in hoc ipso à parentibus suis constructo, & à se cons
secrato cœnobio, in quo honorifice est terræ omnium
matri redditus.

ii. MEGINARDVS secundus, literarū peritia ac
uitæ sanctimonia, nemini mortaliū sua ætate secundus,
eligitur electo ex Herbipoli Adalberone, ab Imperato
re Henrico quarto, anno domini 1084. Praefuit cum sum
ma difficultate tribus annis ac aliquot mensibus, semel
iterum electus, ac denuo ab imperatore Henrico quar
to restitutus. Obiit anno 1088. uigesima sexta Iunij,
superstite adhuc antecessore suo Adalberone. Sepeli
tur in Basilica Cathedrali.

ii. AYNHARDVS ab alijs Ennenhardus dis
ctus, comes Rotenburgius ad Tubarum, Richardi co
mitis filius, constituitur ab Henrico quinto Episcopus
Herbipolensis, anno domini 1088. Praefuit summa cū
laude annis 15. mensib. octo, diebus tribus, & si peris
culosissimis temporibus, quibus Imperator contra pone
tificem, pater Henricus quartus, contra filium Henricū
quintū, & filius contra patrem grassabantur. Des
cessit ex hoc calamitoso seculo, ad beatarū animarum
domicilium penultima Februarij, anni à nato Christo,

1104.

1104. Sepelitur in summo templo: Huius Episcopi consensu ac subsidijs etiam fundauit Albertus nobilis Bas-
ro de Steinach ex castro suo Steinach, eiusdem nomi-
nis egregium monasterium. Sub hoc ipso Episcopo,
inaudita ex omnibus Christiani orbis partibus collec-
tio tercentum millium hominum exercitu expeditio
facta est, à Godefrido de Bulione, Lotharingiae duce,
ad occupandam, & è Saracenorum potestate liberan-
dam terram sanctam, anno Domini 1097. Recuperata
est autem Hierosolyma anno 1099 ab hoc ipso Godefri-
do, qui statim à toto exercitu Rex Hierosolomitanus
salutatus ac designatus est: De hac sanctæ urbis recu-
peratione extat talc distychon:

Anno Milleno centeno, sed minus uno,

Ierusalem Franci capiunt uirtute potenti.

23. RUPERTVS eligitur à Rege Henrico V. ac
toto clero, ex præposito summi collegij in antisitatem ac
præcipuum gubernatorem Ecclesiæ Herbipolensis:
uir & sapientia & doctrina ac uirtute eximia prædi-
tus, omnibus q; cum summis tum infimis ex aequo cha-
rus. Præfuit duobus tantum annis, bis ab Henrico III
ex Herbipoli electus, toties q; ab Henrico V. restitutus.
Obiit anno Domini 1106, cum iret ad Warstallense con-
cilium à Pont. Max. Paschale secundo indictum.

24. ERLONGVS uel Ehrlingus comes à Calow
uel Caleben, abbreviata ac corrupta uoce Kalb: Cano-
nicus & Capitularis, hoc est, unus ex senatu summi
ordinis

CATALOGVS EPISCOP.

ordinis Canonicorum, eligitur anno 1104 ab Imp. Henrico quarto, contra Rupertū Canonice à toto clero designatū Episcopum. Is uiuente Ruperto ab Henrico V. bis ejicitur, bis ab Henrico III restituitur: sed ab Henrico V. tertio etiam electus, uiuente Ruperto Herbipolin non amplius rediit. Tandem sua uirtute & morum lenitate, senatui Canonicorum reconciliatus, clemētem & propicium Henricum quintum ctiam habere cœpit, quandoquidem mortuo iam Henrico quarto, omnia odia omnes tumultus ac tempestates Germaniae pulchre subsedissent. Mortuo itaq; Ruperto Episcopo unanimi totius cleri consensu assumitur & confirmatur in Episcopum Herbipolensem. Sedit ad gubernacium Ecclesiæ & prouinciæ summa cum laude ac fælicissime, annis sedecim, diebus undecim: propter insignem sapientiam suam Henrico V. factus charissimus, qui eius consilio postea semper in summis Imperij negotijs uti solebat: ad annum usq; Christi Millesimum centesimum decimum quintum. Tum enim Henrico V. Natalem Domini Spiræ sine ullius principis præsentia celebrante, omnes Imperij principes Colonia cōuenerant, de alio Imperatore eligendo consiliū capientes, contra Henricum V. etiam à Rom. Pont. excommunicatum. Id cum suboluisset Henricus, misso Erlango Episcopo Herbipolensi Coloniam, Imperij principes rogari iussit, si quid esset à se imprudentia erratum aut negliget, ueniant darent & ignoscere, se post
hac

hac & fideliter obtemperaturum, & bonum fore ac ad omnia paratissimum Imperatorem. Erlangus Episcopus Coloniam ueniens, non tantum non auditur, sed ne ad principes quidem admissus fuit: Quod cum Henrico V ita significasset, ac ipse quoq; iam inciperet ab ipsis, ut & excommunicati & tam diu in excommunicatione permanetis, consuetudine ac amicitia abhorrire: Imperator etiam Francie ducatum inuolare ac ut feudum aliquod Imperij ad se deuolutum duci Sueorum Conrado, suo è sorore nepoti conferre attentauit. Ibi uero Erlangus Henrico V. acerrime se opponens, ducatum suum strenue defendit, ac fortiter retinuit: curans etiam ac mandans, ut (etsi alioqui superbiæ uel arrogantiæ nomine male non audiret) tamen post hac minister cum antecedens, nudum ac euaginatum ensem preferret. Idem Episcopus primus fuit qui unà cum pedo pastorali gereret in insignibus coruscantem ensem: quod exemplum omnes postea eius successores ad hæc usq; tempora imitati sunt. Alio qui alio titulo usus non est, quam isto: Erlangus Dei gratia Wirzburgensis Ecclesiæ humilis minister. Decessit ex hac lachrymarum ualle in Natali Domini, Anni Christianorum Millesimi centesimi uigesimi secundi, cum per integrum quadriennium grauißime decubuisse. Sepelitur in Schwartzacensis Monasterij templo, non apud Herbipolin, quod illa excommunicata esset à Rom. Pontifice, eo quod

X. 2. pontia

CATALOGVS EPISCOP.

pontificijs mandatis medium ostendens digitum excommunicato Imperatori Henrico V. contumaciter, & contra Pontificem, & contra Episcopum suum adhæsisset.

25. RVGKERVS comes à Vayngen, ex Suevia natus: eligitur paucis diebus post mortem & fata Erlangi, à toto unanimiter ac concorditer consentiente summi collegij clero, in Episcopum Herbipolensem aducem Franciae orientalis: Opposuit autem se huic electioni Imperator Henricus V. uolens ius eligendi & constituendi Episcopum ad se potius quam ad clerum pertinere: constituit itaq; contra Ruggerum, iuuenem quendam Canonicum Gebehardum comitem Hennenbergensem. Hoc Schisma paucis mensibus post, compositum ac pacatum est in Comicijs Wormaciensibus per legatos Pontificios Cardinalem S. Angeli, & Cardinalem S. Stephani in monte Cælio, qui à Romano Pontifice in hoc missi erant e Roma in Germaniam, ut turbæ ac motus ibi orti per eos componerentur. Ab his Cardinalibus talis lata est sententia inter duos illos Herbipolenses Episcopos, ut cederet Gebhardus: Ruggerus uero gubernatione libera potiretur. Hæc compitio non diu ualuit, finitis enim Comicijs & legatis iam Romanam reuersis: Ruggerus ab Hennenbergensi Gebhardo, Henrici V. auxilijs ac præsidij urbe iterum ejicitur, anno Domini m⁵. Ille uero in monasterium Schwartzacense abiens, impetrata aliqua Episcopatus parte.

parte, prouincia uidelicet ad Nicrum sita, ea contetus
quiete reliquum uitæ in cœnobio transegit, uiuens ibi
annos adhuc quinq;. Circa hæc tempora cœpit anno
Domini 1126 magnificentissimum cœnobium Cistercien-
sis instituti Eboraw uel Eboracum à Beronone & Re-
chouino nobilibus fratribus ab Eboraw, ipsorumq;
sorore Gertrude fundatum: & ab Imp. Conrado Sue-
uo, cuius coniunx Domina Gertrudis, & filius Fridc-
ricus ibi humati sunt, liberalissime donatum. Obiit Epi-
scopus Ruggerus peste (quæ per totam tum grassabæ
tur Germaniam) anno Domini 1130. Scpelitur in Cœnō
bio Schwartzach, in quo quinq; iam annis uixerat,
quo defuncto resignauit Episcopatum Gebehardus
etiam Hennenbergensis: quem aliqui Catalogi paucis
annis post Ruggerum ex hac etiam uita, cum omnium
Canonicorum gaudio decessisse affirmant: aliqui eum
ita laudabiliter præfuisse scribunt, ut etiam ad clauis
Episcopatus tandem sit totius Canonicorum senatus
unanimi uoluntate & consensu reuocatus.

26. HEZELINVS comes à Leyningen, eligitur
post mortem Ruggeri, & resignationem Gebhardi à
consenciente clero Herbipolensi: præfuit 14 mensibus
& Bambergam profectus, subito ibi ex hac uita emis-
grauit, anno Domini 1131. Hunc aliqui Catalogi omni-
no prætercunt, quod fortassis morte præuentus, confir-
mationem ex Romana Curia non consequutus sit, nec
consecratus etiam fuerit.

Y 3 17. Embrio

CATALOGVS EPISCOP.

27. EMBRICO uel Imbricus mortuo Hezeliano subrogatur à toto Capitulo Canonice ac concorditer electus anno Domini 1131 : legitur fuisse comes Leyningensis. Præfuit summa cum laude annis scdecim. Fuit apud Imperatores Lotharium Saxonem ac Conradum Suecum in summa existimatione, ac utriusq; intimus Consiliarius. Lotharius restituit huic Embriochoni Franciæ ducatum ab Henrico V. antea superbe occupatum ac per uim raptū. Ut gratus iccireo Episcopus esset Deo, qui mente Cæsar is ad talem restitutio nem direxisset: construxit in suburbio Heribolensi S. Iacobi Scotorum cœnobium, qui sub Abbate Ma chario Regulam D. Benedicti profiterentur. Anno Do mini 1147 mittitur ab Imp. Conrado Sueuo, Constantiopolim, ad Græcorum Imp. Emanuelem, cui Conr adus Imperator despensabat coniugis suæ Gertrudis, Imperatricis fororem Bertham, Berengarij comitis à Sultzbach formæ ac uirtutis nobilitate præstantissimam filiam: In eius profectionis reditu, cum omnia fœ licissime ac rectissime expediuit, euocatus est ex hac mortali uita Aquilegiæ in Italia, ubi honorifice terræ parenti redditus est. Scribit Otho Episcopus Frysmensis, quod Conr adus Imperator in publicis literis, quas scripserat huius Matrimonij caussa affini suo Emanueli Constantinopolitano Imperatori, hunc Embriconem Episcopum Corsuum ac animam suam ap pellarit.

13. Sigefri

28. SIGEFRIDVS eligitur anno Domini 1147:
præfuit pie ac laudabiliter annis sex. Primo huius Epi-
scopi anno, proficiscitur Conradus Imp. à S. Bernhar-
do admonitus ac excitatus, magno exercitu octoginta
milium peditum equitūq; H. erosolymam contra Sarac-
enos: sperans se egregiū aliquid cum Galliarum Re-
gis, qui præsens rebus omnibus intererat, tum Ema-
nuelis Græcorum Imperatoris affinis sui auxilijs effe-
cturum: sed Emanuele non admodum fideliter agente
cum Conrado, nihil magni gestum aut effectum est.
Hæc expeditio, tali barbaro distycho posteritatis co-
gnitioni ac memoriæ commendata est:

Anno Milleno, centeno tessaradeno

Ac septem pariter: cæperat istud iter.

Sub hoc Episcopo constructum eſt Herbipoli moni-
lium coenobium S. Afræ à Rafoldo religioso Abbatem
ad S. Stephanum. Sub eodem Episcopo construxit
et fundavit Hermannus Misniæ Marchio Monacho-
rum Rotam, coenobium Herbipolensis dioceſeos, pro
monachis instituti Benedictini: anno Dominicæ incar-
nationis Millesimo centesimo quadragesimo octauo.
Idem Episcopus summe amans monasterium Eborda-
cense, eximie idipsum amplissimis prouentibus dota-
uit, ac ut se mortuo cor suum illic sepeliretur, uiuus
adhuc mandauit. Inde nata dicitur consuetudo
quod quoties Episcopus aliquis Herbipolensis mo-
ritur: semper in arce D. Virginis euiscerari solet corpus

X 4 uiscera

CATALOGVS EPISCOP.

uiscera uero & intestina in arcis templo D. Virginis a
cro, terræ redduntur: corpus in urbis Cathedralem Ec
clesiam deportatum honorifice sepelitur: cor plumbea
urnæ inclusum, curruiq; impositum, addito sene ac
fideli emeritoq; aliquo ministro quatuor equis Ebora
cum uehitur, ac ibi facello in id præparato humatur.
Curru & equi Heripolin non redeunt, sed monaste
rij facultatibus iam annumerantur: minister uero ille,
cui conseruandi ac sepeliendi cordis cura committitur
per omnem uitam sibi adhuc reliquam non secus ac ali
quis eius loci conuentualis excipi ac tractari solet.
Obiit Episcopus iste Sigefridus anno Domini 1153, pes
ste ubiq; tum grassante consumptus, Sepelitur more
& consuetudine, qua dixi, tribus locis consecratis.

29. GEBEHARDus comes ab Hennenberg, siue ille
qui antea ab Imperatore Henrico V. Canonicorum
Collegio obtrudebatur contra Canonice electum
Ruggerum, siue alius: successit Episcopo Sigefrido
unanimi totius Capituli consensu, confirmatur Romæ,
ab Adriano quarto clementer exceptus. Prefuit lau
dabiliter annis octo, mensibus sex, diebus quindecim.
Sub eius gubernatione fundatum est ab Hermanno
Rheni Palatino cœnobium Bildenhusense: ad quod
idem Episcopus etiam plurima liberalissime contulit.
Obiit uero anno Dominicæ Incarnationis Millesimo
centesimo sexagesimo primo. Sepelitur, ut supra
dictum.

30. Henricus

30. HENRICVS secundus, eligitur anno domini
1161, præfuit annis tribus laudabiliter ac optime, men-
sc item uno, diebus 14. Adfuit Imp. Friderico Barbaro-
rossæ grauissima obsidione cingenti Mediolanum.
Obiit anno domini 1165, quo magna habita sunt à
Friderico Barbarossa Comitia in urbe Herbipolensiæ
in quibus Guido de Cremona contra Alexandru tertium
pontifex Romanus designatus, & Pashalis tertius
appellatus est.

31. HEROLDVS succedit Henrico Canonice ac
legitime electus, uir sapientia ac uirtute insigni præ-
datus. Præfuit utilissime annis octo, mensibus quinq;
diebus tribus. Sub hoc Episcopo iterum habita sunt
ab Imperatore Friderico Barbarossa amplissima comi-
tia Herbipoli, anno domini 1166, quo anno confirmas-
uit Fridericus Imperator sub aureo sigillo isti Episco-
po priuilegia Herbipolensis Episcopatus, præsertim
uero illa que ducatum Franciæ orientalis ex donatio-
ne Caroli Magni ad Episcopatum legitime pertinere
contestantur. Eodem anno solotenus uastata sunt Im-
peratoris mandato Franciæ orientalis centaurorum
quorundam castra, latronum ac prædonum speluncæ,
Brambergum ac Franckhenbergum: Montem Bram-
bergensem dono dedit Imperator Fridericus Heroldo
Episcopo & eius successoribus, ea tamen lege, ne ullus
amplius castrum ullis seculis eo loco exirueretur.
Obiit Episcopus Heroldius, anno domini 1172.

X 5 REIN.

CATALOGVS EPISCOP.

31. REINHARDVS, alijs Regenhardus subrogatus Heroldo ab unanimiter consentiente Canonicorū summi Collegij senatu. Præfuit annis decem, fuit Romæ apud Pontificem Max. Lucium 3, anno domini 1181. Emigravit ex hoc lugubri seculo, in die S. Viti, anno domini 1181. Sepelitur more supra ostendo.

33. GODEFRIDVS nobilis heros à Pisenberg, Friderici Barbarossa Cancellarius, eximia utritate doctrina & sapientia præeditus, eligitur anno domini 1181. Præfuit annis quatuor. Construxit de novo Cathedralem Basilicam Heripolensem ex quadrato lapide. Anno domini 1186 Fridericum Imperatorem, noua expeditione contra Sultanum suscepit, in Asiam proficiens sequutus, non procul ab Antiochia lethali morbo correptus, naturæ debitum absoluit sexta Februarij. Sepelitur in maximo templo Antiocheno honorifice. Canonici Heripolenses cū audirent se suum gubernatorem amisisse, statuerunt ei in summo templo gratitudinis, pietatis, ac memorie ergo honestum monumentum, non secus ac si ibi humatus esset.

34. HENRICVS tertius huius nominis, nobilis à Bibelriedt & Babenburgk, eligitur concordibus totius Capituli uocibus ac suffragijs, anno domini 1186. Præfuit sex annis, octo mensibus, & octo diebus. Etsi Tritemius aliter sentiat, qui longe fallitur. Anno domini 1189, Profectus est iterum Imperator Fridericus Barbarossa cum filio etiam Friderico Sueorum duce

ac innumeris Germaniae, Italiae, & Galliae principibus
Episcopis ac comitibus exercitu ducentorum milium equi-
tum peditumque expeditissimorum in Asiam, de qua secun-
da pro terra sanctae recuperatione suscepta, ab hoc lau-
datissimo Imperatore expeditissime extat tale distichon.

Annis undenis demptis, de mille ducenis:

It pater & natus, dux & rector Fridericus.

Huic infelicitissimae expeditioni (in qua & Fridericus
Imperator in quodam Armeniae fluvio absorptus pe-
riit, ac Fridericus Sueorum princeps, totius Christia-
norum exercitus dux, alijque multi insignes principes co-
muni aeris contagio infecti, ex hac mortali uita dece-
serunt) interfuit etiam Henricus iste Episcopus Her-
bipolensis, qui & si incolmis ex Asia Herbipolim
rediret, tamen animi moerore (quod infelicititer suscep-
pta esset tanta expeditio) consumptus, non diu domi
superstes mansit. Obiit autem anno incarnationis uerbi 1193.
Sepelitur honorifice, more quem supra exposui.

35. GODEFRIDVS secundus huius nominis.
comes de alta flamma, uulgo Hohenlohe: eligitur.
Henrico mortalibus rebus exempto, concordibus Ca-
pituli uoluntatibus ac studijs, anno domini 1193, prae-
fuit annis quinq[ue], mensibus 4 diebus tribus. Etsi Trite-
mius iterum dissentiat, fuit imprimis charus et sanguinis
necessitudine ac uinculo coiunctus Imper. Henrico sex-
to ac omnibus Sueviae principibus. Erat & clero cha-
riissimus, a quo religiosorum omnium pater cognominari
ac dicti

CATALOGVS EPISCOP.

ac dici solebat, & cuius summo luctu decessit ex hac mortali uita, anno domini 1193.

36. CONRADVS nobilis heros à Rabenspurgk,
& si sint qui nobilem à Reinstein fuisse affirment, is eximia doctrina & sapientia præditus, Imperatoris Henrici sexti Cancellarius ante a fuerat, cuius patrocinio & intercedentibus precibus obtinuit Episcopatu[m] Hildeshemensem in Saxonibus, cui cum aliquandiu sapientissime ac utilissime præfuisse, uocatus est tandem Henrici sexti etiam patrocinio adiutus, Canonicisq[ue] Herbiopolensibus dudum insinuatus ac studiose commendatus, ad clauum ac gubernaculum sedis Herbiopolensis, anno domini 1193. Quo cum uenisset eo ipso tempore, quo noua iam ab Henrico sexto suscipiebatur expeditio in Asiam pro liberatione Christianorū sub Saracenica Tyrannide ibi miserrime oppressorum, & pro recuperatione terræ sanctæ: profectus est idem etiam Episcopus cum Imperatore ac domino suo plurimisq[ue] Germaniae principibus ac præfulibus: in qua profectione legitur coronasse Amalricum Regem Cypri. Cū uero totus exerceitus iam in Syria esset congregatus, incidit Imperator Henricus sextus in lethalem morbum, quo magis indies ingrauescente in Siciliam auehi se curauit, ubi anno domini 1199 maximo Christianorum damno & luctu, ex hac misera uita ad æternæ ac immortalis possessionem emigravit. Quod cum principibus in Syria militantibus innotuisset, ipsi

etiam

etiam in seculo negotio (quod inchoarant) in Germaniam
sese ac patriam recipiunt. Sic Episcopus Conradus etiam
feliciter domum reuersus, tribus adhuc annis ad clavum
Episcopatus sedet, quibus ita uixit ut Philippo etiam
regi esset non minus charus, quam antea fuisse Herrico
sesto fratri. Donatus est ab hoc rege Philippo (cuius
et Cancellarius et intimus erat consiliarius) arce Stern-
bergensi, et toto adiacente territorio. Erat Iusti aqui-
que amantissimus, raptorum ac latronum et omnium
eiusmodi scelerate uiuentium hominum summus osor.
Erant ea etate duo equites aurati in Francia Orienta-
li Potho à Reinstein, et Henricus gentis Canum à
Falckhenberg, quod ob nescio quod facinus acriter ab Epi-
scopo aliquoties reprehensi, cum eiusmodi correptione
impatienter ferrent, adornatis ad fugam equis prope
summam Basilicam Episcopum in insidiis collocati
praestolatur, qui cum nihil mali metuens solus descendet
ex habitatione sua in templum, nobiles isti ac immanissi-
imi Sicarij facto in Episcopum impetu, subito cum interfice-
cerunt, et consensis equis fuga sibi consulentes inco-
lumes ac impunè ad sua redeunt. Hoc immanissimum
facinus designatum est in Vigilia S. Barbaræ, anno
domini 1203. Episcopus cum summo omnium suorum
luctu, in chorum summae Basilicæ deportatus, ibi hono-
rifice sepelitur, cum tali inscripitione.

Anno 1203 in Vigilia S. Barbaræ, interfactus est
Conradus Episcopus Herbipolensis, sacri Rom. imp.
perij Cancellarius.

Hoe

CATALOGVS EPISC.

Hoc procumbo solo, sceleri quia parcere nolo:
Vulnera facta dolo dent habitare polo.

Quomodo uero ultus sit hanc indignissimam cædem
Rom. pontifex Innocentius tertius, & quomodo sicas-
rios hosce perfidissimos puniuuerit, longum esset recen-
sere: legitur tota historia. Heripoli in tabula prope
summam aram paricii chori appensa.

37. HEYNRICVS huius nominis quartus de ue-
teri genere nobilium Ostrofrancorum, quos Caseos
appellabat antiquitas, & si alij aliter de hac appella-
tione loquantur. Ex Parisiensis Gymnasij celebra-
rimo professore amore patriæ in Franciam Oriens-
talem reuerso, primum Canonicus, postea successu
temporis Decanus summi Collegij factus, ita lauda-
biliter uixit, ut post miserrimam istam Episcopi Con-
rädi cædem, à Rege Philippo Ecclesiæ commendatus
unanimi consilio & sententia totius Capituli, eligere-
tur in Heripolensem Antistitem. Praefuit tribus annis
& aliquot mensibus. Construxit cœnobium Veyels-
dorfense. Obiit ante adeptam confirmationem pontifi-
ciam, anno domini 1105.

38. O T H O Baro à Lodenburg, Mysius: vir
summa sapientia & prudentia præditus, eligitur in
Episcopum Heripolensem, Anno à Christo nato
1105. Praefuit laudabiliter & prudentissime & utilissi-
me annis sedecim, mensibus quinq;. Obiit in die S.
Nicolai, anno domini 1123. Sepelitur, ut supra dictum
in

in Episcopo Sigefrido, nisi quod dextrum suum brachium unum cum optimi uini Francici uno plastro legavit monasterio Anhusano ad Swernicum annem in Rhiæsasito, quod olim anno domini 958 sub Othono Imperatore fundatum est ab Ernesto comite de Truhendinga eiusq; uxore Harimanni Baronis Lodenburgeris sorore.

39. THEODORICVS nobilis heros de Hohenburgk, successit Othoni Episcopo Canonice eleitus: præfuit quindecim mensibus, euocatus est ex hac lachrymarum ualle, anno domini 1114.

40. HERMANNVS Baro à Lodenburg, Mysius: Othonis Episcopi ex fratre nepos, eligitur in Episcopum Herbipolensem à toto summo clero, sedet ad clauum & gubernaculum Ecclesiæ annis 16. Obiit anno domini 1150. Contra hunc Episcopum seditionis fuit Herbipolis, quæ ex Episcopum cœpit, & in eius aulicos nobiles crudeliter grassata est, quosdam in Mœnum præcipitans, quosdam misere trucidans, sed Episcopus mero stratagemate nobiliū duorum equitum Othonis à Wolffskheel & Richolphi ab Eysenhoen ex manibus seditionis orum cuium ereptus, nunq; deinde in urbem uenit, & iniuriam sibi illatam e grege ultus est. Dicitur unus esse ex fundatoribus cœnobiorum Portæ cœli & Puellarum fontis.

41. HIRINGVS alijs Eringus nobilis heros Rhennensis Saxi, eligitur in Hermanni successorem, anno Christi

CATALOGVS EPISCOP.

Christi 1150, præfuit annis sedecim: Irrrogauit maximas multas seditiosis urbibus Heripolensi ac Rotenburgensti, fuit præter omnē mediocritatē crudelis in duodecim strenuos viros de veteri lapide, quos in arce Altenstein post factam & firmatam Amnistiam, conuictio ab ipsis exceptus contra hospitalitatis ius, contra datam fidem, peracto prandio, euocatis ad se in cona clave quoddā singulis capite multari ac trucidari iussit omnes: à quorum ultimo Heerdegenio equite aurato dolū tandem sentiente grauiter uulneratus, nasum amicuit. Obiit Hiricus iste anno redempti orbis 1166, imperante Rodolpho Habsburgio. Duodecim isti Reguli in Lanckenheymensi cœnobio terræ mādati quiescunt.

42. CONRADVS comes à Trymberg, successit Hiringo, anno domini 1167. Is confirmationem petitus, Romam sequente anno profectus, cum omnia ibi bene expediuit, & iam Heripolin diplomatibus pontificijs onustus redire uellet, incidit in grauissimum morbum, quo confectus in itinere obiit, sed ubi aut quo loco sepultus, id nusquam inuenio.

43. BERTOLDVS dominus à Sternberg, succcessit Conrado legitime & concorditer electus, anno 1168. Quādiu præfuerit certo dicere non possum. Alicubi enim anno domini 1181, alibi uero anno 1187, eum ex hoc seculo emigrasse inuenio, fuit eximia uirute ac uitæ integritate prædictus, & qui studio ac prudenter summa præfuit, & Episcopatui plurimum profuisset,

fuisset, si in tranquilliora & pacatiora incidisset tempora. Geſſit bellum contra ſeditiosam Herbipolin, cuius exercitum ingenti prælio proſtagauit, & uicit prope Kitzingum, ubi Herbipolensium ciuium quingenti cæſi ſunt anno Domini 1169. Postea Rotenburgū etiam rebelle parere ſibi coegit. Sub eodem Epifcopo Henenbergenſes & Caſtellenseſes comites (qui ante a ſeditioſis ciuibus Herbipolensib⁹ conſederati, aliqua etiam clade affeſti erant) Epifcopatum Herbipolensem ferro & igne deuastantes oppidū ac coenobium Schwarzaceneſe expugnant ac diripiunt, anno Dominicæ Incarnationis Millesimo ducentesimo octogesimo tertio Maij decima nona. Oppidum incendio funditus deleſum eſt, coenobio relligionis ergo parſum fuit.

44. MANGOLDVS, nobilis Ostrofrancus, Archimagyruſ à Newenburg: ex præpoſito ſummi Collegij factus eſt Epifcopus & dux Francorum, poſt euocatum ex hac mortali uita, Epifcopum Bertholdum: ſed quo anno, id certo dicere non poſſum. Præfuit prudenter & utiliſime ad annum Christi uſq; Millesimum trecentesimum ſecundum, quo legitur ex hac lachrymarum ualle ad aliam patriam emigrasse. Habuit plurimas etiam cum ſenatu populoq; Herbipolensi conentiones, que ingentis belli certe ſemina fuſſent, niſi compoſuſſet & conciliaſſet eis Rodolphus Haſpurgius Romanorum Imperator.

45. ANDRAEAS Baro à Gundelfingen, conſtitutor

Z tuitor

CATALOGVS EPISCOP.

titur ex Mosbaciensi Onoldisbachiani ac Oringaviensi Ecclesiarum collegiatarum præposito in Episcopum Heripolensem, unanimi consensu totius cleri, anno Domini 1301, præfuit summa prudentia & laude annis tredecim. Obiit anno Domini 1315. Fuit quatuor Imperatoribus: Adolpho Anaxouiano, Alberto Austrio, Henrico Lutzelburgio, & Ludouico Bauaro (quorum omnium temporibus uixit) eximic charus. Heripolin iterum seditiosam et rebellem collecto exercitu egregie compescuit, & ad iustam tandem obedientiam adegit; abrogatis tribubus ac omnibus sodalitatibus quæ toties hactenus tumultuantis plebis. Et causæ & fons atq; irritamenta fuissent.

46. GODEFRIDVS tertius huius nominis: secundus uero ex nobiliſſima familiā comitum de Alta flamma uel Hohenloh, eligitur in antistitem Heripolensem ac Francorum ducem post mortem Andreæ: præfuit prudentiſſime annis 7. Obdormiuit anno 1311. Aliqui tamen Catalogi alios habent numeros, alia ſupputatione, illi nouem eum annis præfuisse affirmant.

47. VVOLFRAMVS nobilis à Grumbach, ſucceſſit mortuo Godefrido: præfuit in ſummis temporum difficultatibus (cum propter ingēs Schisma inter Imp. Ludouicum Bauarum ac P. M. Ioannem XXII ſubortum, tum quod iterum nouas moueret ſeditiones urbs Heripolensis, nec huic Episcopo admodum propicia) annis 11. Obiit & ex huius mundi tempeſtuofiſimo peſago.

Iago ad portū salutis enatauit, ultima Iulij, Anno 1333.

48. HERMANNVS illustris Baro à Liechtenberg, Alsata: ^{Schweidinger} Canonicus Sprensis, ac Ludouici Bauari Cancellarius, eligitur in Episcopū Herbiopolensem à Ludouico Bauaro Rom. Imp. Et ab ea Canonicorum parte, quæ eidem Cæsari Ludouico fauebat: ab alia vero, pontifica uidelicet, constituebatur Dominus Otho Wolffskelius vir nobilis ac Herbiopolensis Cathedræ Canonicus: qui à Pontifice Ioanne XXII ac Benedicto XI. eius successore confirmatus, Episcopatus possessionem facile consequitus est, nō tamen citius quam post biennium: tum resignauit Episcopatum ac pacato animo cessit huic Othoni Episcopus Hermannus anno uidelicet Domini 1335. Mense Augusto.

49. Otho Wolffskelius eligitur per discordiam anno 1333 contra Hermannū, et tamen à maiori parte Canonicorū summi collegij: sed durante adhuc Schismate inter Ludouicū Bauarū ac P. M. Ioannem XXII, Hermannus aliquandiu à Cæsare defensus est: qui uidens Othonem pontifica autoritate confirmatum esse, ac se diu ita pacata gubernationem retinere non posse: cessit Othoni bona pace, suis Canonicatibus contentus. Venit igitur Otho Herbiolin 30 Augusti, anno 1335 ex arce Rosenberg, in qua antea habitarat. Præfuit laudabiliter annis 10. Seditiosos ciues suos Ochsenfurtū oppugnates et in suam ditionē redigere uolentes, equitatu suo adortus, fudit ac profligauit decima quinta Iulij.

Z 2 anno

CATALOGVS EPISCOP.

anno Domini 1338. Emit oppida Franciæ orientalis ad
Mœnum sita: Rotenfels, et Gamundiam sive Os Mœ-
ni, cum adiacente ditione omni: oppidum item Mein-
bernheymum, et partem urbis Kitzingensis ac oppidi
Heydingsfeldensis, & alia plurima. Huius Episcopi
temporibus ceciderunt Heripoli anno Domini 1341
uicesima prima Iulij, maximæ cœli Cataractæ, que &
pontem saxeum firmissimum ruperunt, muros urbis
diruerunt, hortos & agros uastarunt ac plurimas do-
mos, armenta item ac greges undiquaq; cum summa
urbis iactura auexerunt. De qua inundatione extam-
bi, Rythmi uerius quam uersus, sive ætatis barbariem
egregie ostendentes.

Anno milleno CCC quadrante secundo
Accidit Heripoli quod Moganus illico cum ui-
Pontem confregit, multos hominesq; coagit
Casas exire, si non uolucrē perire:
Praxedis in festo, talis fluuij memor est
Nauibus hi portus quando fuere gradus.

Decessit Episcopus iste Otho ex hac mortali uita, de-
cima tertia Augusti, anno 1345 cum conuocatos prius
ad se Canonicos sumini Capituli omnes, longa oratio-
ne ad studium concordiae, & fraternæ charitatis cohor-
tatus esset.

50. ALBERTVS comes ab Hohenberg, è Sueo-
via natus: Decretorum doctor: Canonicus Constan-
tiensis Ecclesiæ, cuius ab aliqua eius loci Canonicis
corum

corū parte gubernator, & Episcopus post Rodolphi mortem postulatus erat: mittitur mortuo Episcopo O-
thone ad gubernandū Episcopatū Herbipolensem à Pontifice Maximo Clemente sexto: Etsi senatus sum-
mi Collegij Canonicorum unanimibus suffragijs elec-
gisset iam Albertum comitem de Alta flamma. Veniens
autem Herbipolin à Romano Pontifice confirmatus,
uidensq; sibi Helenam istam ab alio præemptam esse,
moderate id ferens, Alberto de Alta flamma libere ces-
sit: anno Domini 1349. Sequenti anno uocatus ad Frisin-
gensis Episcopatus gubernationem, nouem ibi annis
laudabiliter præfuit, ualedicēs huic uitæ, anno Incarna-
ti filij Dei 1359.

51. ALBERTVS comes de Alta flamma, uulgo
Hohenlohe: summi Canonicorum Herbipolensium
collegij Præpositus, unanimi consensu totius Capituli
eligitur anno Domini 1345. Sed quia Pontificalia autho-
ritate alius erat Episcopus Herbipolensis missus,
quietam ac integrā gubernationem non nisi anno
1349 consequutus est, per liberam eius resignationem,
qui à Pontifice ad gubernandam Herbipolin destinata
tus erat. Erat uir insigni uirtute prædictus, qui & pru-
denter & utiliter præfuit à prima elezione uiginti sex
annis integris. Gessit bellum non infœlix, anno Domini
1359 contra Bertholdum comitem Hennebergensem,
propter Utensensem arcem, quam comes Ludouici
Bauari auxilijs ac fauore fatus construxerat in Herbi-

Z 3 polensis

CATALOGVS EPISCOP.

polensis Episcopi ditione ac fundo, ex qua item plurimum quot.die Episcopatui incommodi ac iniuriarum inferebatur. Eam arcem Episcopus sexta Iulij magna uirtute, Hennenbergensium copijs profligatis, expugnauit ac solo æquauit. Gessit bella contra seditiosam etiam Heripolin, quam compescuit & obtemperare coegit. Obiit mense Iulio, anni à nato Christo Millesimi trecentesimi septuagesimi secundi.

52. GERHARDVS comes à Schwartzenburg, Thuringus: Guntheri Imperatoris, ut aliqui uolunt germanus frater: Episcopus Neunburgensis ac Citzensis, à Carolo IIII Rom. Imp. Pontifici Max. Gregorio XI. diligentissime commendatus, ab eodem Episcopus Heripolensis ac Francorum dux constituitur ac confirmatur: A Carolo uero quarto statim Regalibus ac fensis inuestitur anno Domini 1372, cum Mammillensi Episcopatui præfuisse sapientissime annis decem. Erat uero (antequam ille cum Imperatoria tum Pontificia authoritate Heripolin destinaretur) electus ibi concordibus totius Canonicorum senatus uocibus ac suffragijs D. Albertus ab Hessberg, Canonicus: is uidens à summis Christiani orbis capitibus contra se alium Episcopum constitutum, contra quem obtinere nihil posset, pacifice ac sua sorte bene contentus, bona uoluntate Gerhardo uenienti ceſſit. Præfuit Gerhardus annis uiginti octo, fuit eximia uirtute præditus: animi magnitudine nemini secularium etiam Principum

pum secundus, strenuus bellator. Cæpit & expugnat
uit urbes Imperiales Winsheimum ac Schweinfur-
tum, quod Herbipolensibus ciuibus confederati, eos
ad decimam septimam iam & omnium grauissimam
defectionē excitassent. Has urbes tamen anno 1388 resti-
tuere Imperio coactus fuit. Herbipolenses grauissime
tumultuantes, & preter omnem mediocritatem in cle-
rum, & Ecclesiastica bona sœuientes, & ut omnia alia
Episcopatus oppida ab Episcopo deficerent persuas-
dentes, arcem item Episcopi anno Domini 1398 summa-
quidem ui, sed frustra oppugnantes, eumq; tandem
non adeo magnis copijs instructum multis conuitijs ad
prælium euocantes, Francico equitatu (quorum dux
erat, Episcopi Coadiutor Ioannes, nobilis heros ab
Egloffstein, summi Canonicorum collegij præpositus)
strenue adortus summa uirtute uicit ac profligauit. Pu-
gnatū est acerrime ii. Ianuarij, anno 1400 prope pagum
Berthemensem: cæsi sunt ex Herbipolensibus mille &
trecenti, duobus millibus captis. Episcopus et si numer-
ro longe inferior, tamen sex tantum equites e suo nume-
ro amiserat. Authores tantæ seditionis ac adeo diutur-
næ rebellionis deprehensi, crudelissimis Mortiū gene-
ribus e medio sublati, oppida item quæ defecerant om-
nia summa uirtute recuperata sunt, uidelicet, Geroldis-
tū, Noua ciuitas, Hasfurdtū, Mayningū, Königshofe-
nū, Mollerichstadiū, Fladingū, Carolostadiū, Ebora-
nū, Hasbachium etc. Solū Hippofense oppidū cōstans

Z 4 ac lea

CATALOGVS EPISCOP.

ac legitimo Domino suo fidum manserat. In his gravissimis ac tam longis tumultibus Academia (quæ Heriboli cœperat, & Imperialibus ac Pontificijs privilegiis segregie illustrata & confirmata erat) Erfordiæ quietis gratia secessit anno 1398. Decessit Episcopus Gerhardus ex hoc mortali sæculo, anno Domini 1403 mens se Nouembri: relinquens Ecclesiam & sedem Episcopalem in summa paupertate, ad quam redacta erat illa non ipsius Episcopi quidem culpa, sed quod subditus sua sponte, nisi armis cogerentur, obtemperare simpliere nollet.

53. IOANNES ab Egloffstein, vir equestris ordinis apud Ostrofrancos: primum uiuente adhuc Episcopo Gerhardo ex præposito summi collegij Coadiutor Episcopi Gerhardi factus: iam mortuo etiam Gerhardo ab aliqua dissentientis Capituli parte subrogatur. Eligitur autem ab alia ac aduersaria parte Eberhardus comes à Wertheym. Hoc Schisma ad extremam inopiam redegisset Episcopatum, nisi Imperator Rupertus Palatinus sua autoritate interposita Eberhardum cedere iussisset, & suo suffragio Ioannem coadiutorem adiunisset. Præfuit autem quiete, fideliter et prudenter ac longe utilissime nouem annis. Eberhardo Bamberg e interim apud Episcopum Albertum comitem Wertheymensem uitam ferè agente. Obiit in Forchenheymio Episcopatus Babenbergensis oppido, subito & non sine ueneni suspicione, nona Ianuarij,

anno

anno domini 1411. Reuehitur Herbipolin, & ibi honos-
rifice sepelitur.

54. IOANNES nobilis à Brunn elegitur una-
nimi totius Capituli consensu, anno domini 1411. Pre-
fuit sed non admodum utiliter annis 29. Erat Episco-
pus eximia prudentia præditus, sed admodum sumptuosus
ac prodigus, & qui Episcopatum extreme exhaus-
sit. Gessit bellum contra iterum seditiosam Herbipol-
lin, quam graui obsidione cinctam expugnare non po-
tuit: prodeunte uero ex murorū latebris, et æquo sese
campo committente, non procul à Cellensi Premonstra-
tensium ad Mœnum amnem sito cœnobio, strenue ad-
ortus, magna uirtute uicit, ac ingenti clade affecit, an-
no domini 1435. Accusatus tandem à suis in Basiliensi
Concilio coram Sigismundo Imperatore, quod iusto
sumptuosior omnia Episcopatus bona pessundaret ac
dilapidaret, ipse se eloquentia sua facile tutatus es-
t. Resignauit tamen Episcopatum tandem anno domini
1441 Sigismundo Saxonum duci, quem antea etiam to-
tius Capituli consensu in coadiutorem assumpserat.
Quo uero ipse secesserit postea, aut ubi ex hac uita
emigrari: qua fortuna usus sit, nusquam inuenitur.

55. SIGISMUNDVS Saxoniæ Dux, & Marchio
Misniæ, frater Gulielmi ac Friderici: primum Epis. op̄i
Ioannis coadiutor, tandem eo mortuo à Rom. pontifi-
ce in Episcopum Herbipolensem confirmatur. Præfuit
annis tribus omnino pueriliter, & anno domini 1444

Z 8 retenta

CATALOGVS EPISCOP.

retenta sibi annua pensione, Episcopatum Canonicorū
senatui resignauit, & in Saxoniam ad fratres suos re-
dijt, Imperante Friderico tertio.

56. GODEFRIDVS ex nobilissima semperq; lib-
era Baronū ac pincernarū à Lymburg gente ac fami-
lia natus succēsbit Sigismundo Episcopo, electus una
nimib; totius Capituli Herbipolensis suffragijs. Sedit
ad clauum Ecclesiæ & ducatus summa fide ac pruden-
tia administrans omnia, annis duodecim. Erat princeps
seuerus, nemini quicquā condonans, q; ab omnibus uis-
cinis principibus metuebatur. Pacauit totam prouinciam
suam: Primus inter Herbipolenses qui se in publicis lite-
ris scriberet Francorum ducem, et eum titulū monetis
etiam incidi curaret, idq; non arrogantiæ studio facie-
bat, sed quod Albertus Brandenburgensis Marchio ac
Nornburgensis Burgravius, is qui Germanicus Achila-
les cognominatus est, istū titulū usurpare ausus fuisset,
quod aliqua oppida in Francia orientali haberet. Hinc
successores eius Episcopi eodē titulo ad hæc usq; tēpo-
ra usi sunt iustis ac legitimis causis moti, ne quis post
appetitos tituli honores alia etiā ad se rapere conaretur.
Absoluit naturæ debitū circa festū Palmarū, anni 1455.

57. IOHANNES nobilis à Grumbach succēsbit
Godefrido, canonice ac legitime electus anno domini
1455. Præfuit optime ac utilissime annis undecim, vir
mitis, placidus, & qui benevolentia & clementia sua
omnium sibi conciliaret fauorem & amorem. Deceßit

ex haec lachrymarum ualle die Veneris post festum dominice resurrectionis, anno domini 1466.

58. RVDOLPHVS nobilis à Scherenberg suæ gentis ultimus, subrogatur Ioanni Episcopo ultima Aprilis, eiusdem anni quo antecessor ex hac uita emigrarat. Præfuit summa cum uirtute ac laude ammis quibus Episcopatum ita restituit, auxit & ampliavit, ut eius non gubernator sed secundarius fundator dici conuenientissime ac merito debeat ac possit. Obiit Lithiasi 19 Aprilis, anni à Christo nato 1495 imperante Diuo Maximiliano: ætatis suæ anno ut aliqui uolunt centesimo, ut alijs placet nonagesimo tertio. Sepelitur in Basilica Cathedrali cum tali inscriptione.

RVDOLPHO de Scherenberg, Episcopo Herbi polensi, Franciæ duci: summo in omni uirtutum genere uiro, prudentia uero atq; consilio admirabili: qui Episcopatum Herbipolensem ob malitiam temporum creditoribus oppignoratum ac seruientem, nexu æris alieni soluto, in pristinum statum dignitatemq; restituit, ut Ecclesiam Herbipolensem nō tam administrasse quam fundasse uideri potuit. Pacis tam studiosus fuit, ut eam sepe uel pecunia & iniquissimis conditionibus impetraret. Diæta et uitæ moderatioe, ad summam ætatem peruenit. Obiit anno 1495. Tertio calendarum Maii: ingens ac præclaru omnium successoru suoru exemplar. Quod fuerat captæ quondam tibi Roma Camillus Hoc tibi Rudolphus dux fuit Herbipolis.

IIIe

CATALOGVS EPISCOP.

Ille urbem extorsit Gallorum è fauibus, hic te
Seruili nexu fœnoris eripuit.

59. LAVRENTIVS nobilis heros à Bibra, eligi-
tur unanimi consensu totius Capituli, deceima septi-
ma Maij, anno 1495. Praefuit Episcopatuilaudabiliter
annis 24, ita ut eidem summe etiam prodesset. Obiit
plenus dierum, anno 1519 ipsa die S. Dorotheæ, Sepes-
tatur cum tali Elogio.

Laurentio à Bibra Swirtzburghensi Episcopo, de
Franciæ Duci, qui pacis artibus præcipue florens
Rempublicam Heripolensem bene gerendo, splen-
dideq; augēdo, fecit: ut iam fato functus, potissima
sui parte adhuc uiuat, immortale posteris imitandi
exemplar relinquens: obiit 8 Idus. Febr. Anno 1519.

60. CONRADVS nobilis heros à Thungen,
Ostrofrancus eligitur concordibus totius summi Cas-
nonicorum Collegij suffragijs, anno domini 1519. Prae-
fuit annis uno & uiginti laudabiliter & utilissime, ob-
sideretur à suis grauiter in seditione a rusticorum coniura-
tione, ubi magno animi dolore uidit cū omnes ditio-
nes suas tumultuari, tū omnia cœnobia & castra dis-
ripi, ac incendijs uastari. Emigravit ex hac calamitosa
uita ad beatarū animarum conciliabulum, anno salutis
1540 Mense Iunio: Sepelitur cum talibus inscriptioni-
bus, quarū aliquæ in arcis tēplo, aliquæ in Cathedrali
urbis Basilica marmoribus incisæ, optimo principi me-
moriae ergo erectæ sunt:

Conrado

CONRADO à Tungen, Episcopo Zwartzburgensi & Franciae orientalis duci, precipue uiro iusticie, egregiae eruditionis, temperantiae singularis, accusissimiq; iudicij: quem primo statim suscepit & administrationis limite arreptum, uæsanu huius saeculi dissidium, seditio & calumnia, seueriter diu & contumeliose habatum, una cum Ecclesia eius extremæ penè subiecissent internitioni, ni Deo suffragante aduersas iniquissimæ fortunæ procellas, uigili prudentia, infracta dexteritate, tolerantiaq; miranda gnauiter superasset, æquore saeculo dignissimus.

Vixit annis plus minus lxxvij. Præfuit annis xxi. Mensibus iij. diebus x. Obiit 16 Calendarum Iulij, Anno salutis M. D. XL. communi suorum moerore ac luctu.

Ut umbra corporis comes, sic fascium
Cura, labor, ærumnæ atq; mille pericula.
Quæ strenue utentem sequuntur undiq;:
Sed uincit ille cuncta, qui fidit Deo.

In Sacello arcis beatæ Mariæ uirginis, est in perennem eius honorum talc erectum Epitaphion.

Viator hac qui forte transgrederis, asta
Parumper: & quæ scripta sunt in hoc saxo
Cognosce, cognouisse non pigebit te.
Hic est situs uir magnus, haud quidem mole
Statuq; corporis, sed omnibus mentis

Et

CATALOGVS EPISCOP.

Et laudis, & uirtutis arduæ donis:
Thungenium creatus inclyta stirpe
Chunradus, oræ ductor & Præsul clarus.
Ambitiosa quam fluenta fœcundant
Mœni, & celebrem francidos facit nomen.
Huno placida mors quidem illa sustulit, multis
Annis grauatum, ciuibus sed heu tristis
Gentiq; luctuosa francicæ toti.
Cum bis decem hyemes, insuperq; uer unum
Pater bonus, sapiensq; Præsul & ductor
Tenens habenas præfuisset, & sæpe
Graibus laborantem leuasset aduersis.
Hæc scire te uolui uiator: his iam nunc
Abito sane cognitis, & hoc gaudet
Vidisse principis loco optimi bustum:
Et bene precare mortuo, bene & terræ.

EIDEM CONRADO PRAESVLI

Heripolensi, ac francia Orientalis duci P.

Parcere si posset Mors, quæ nulli impia parcit
Virtutis meritis consilijsq; bonis
Moribus & priscis & ueræ laudis honori
Chunrade, ah uitæ parceret illa tuae.
Qui quāuis iusta terras ætate relinquas
Debueras annos uincere Nestoreos.
Ut tamen ipse libens hinc discessisse uideris
Sic patria orba tua est principe mœsta suo.
Francidos

Francidos æternum salve decus: addite dignis

Laude uiris, melior quos locus orbis habet.

Quod tamen extingui in terris etiam nequit, hoc est
Virtus et mentis candida fama bona.

61. CONRADVS à Bibra, nobili familia apud
Ostrofrancos aeditus, eligitur unanimi totius Canonis
corum senatus consensu, prima Iulij, anni à nato Chri-
sto 1540. Præfuit laudabiliter 4 annis 40 diebus. Ob-
dormiuit in domino anno gratiæ 1544, octaua Augus-
tii. Sepelitur cum tali Epigraphe.

CONRADO à Bibra, quarto eius nominis virtz
burgensis Ecclesiæ electo et confirmato præsidi,
Franciæq; orientalis inclyto duci: uiro magnan-
mo, miti, sereno, pacis et communis tranquillie-
tatis præcipuo amatori. His ob tumultuantis tem-
poris iniuriam Episcopalis suæ consecrationis suæ
sceptione ac ducalis prouetusto patriæ more tran-
situs peractione, in quartum annum consulto dilat-
tis, utrumq; tandem negotium mature absolutus
rus erat, si illū Parcae uita dignatæ essent longiore.
Cæterū dū præfuisset annis 4, mense uno, diebus 7.
Moritur 8. Idus Augusti, anno gratiæ, 1544.

62. MELCHIOR Zobelius, corporis et animi
bonis insignis heros, illustri ac nobilissima apud O-
strofrancos familia natus, ex summi Canonorum se-
natus Decano, in Episcopum Herbiopolensem, ac in-
clytæ Franciæ Orientalis Ducem, Eligitur communis

CATALOGVS EPISCOP.

Cunanimi totius Capituli consensu decima nona Au-
gusti, anni a nato Christo 1544. Praest adhuc summa-
cum laude prudenter ac utiliter hoc anno currente,
1549. Interfuit magnis Comitijs Augustae Vindelicorū
a Diuo Carolo V. post bellum Germanicum, anno
1547 habitis.

Donet ei supera cœlorum rector ab aula
Quicquid habet cœli patria tota boni.

Et placide quia pacis amans, studia inclyta pacis
Diligit, et tota mente iuuare solet:

Nos optemus ei placidam omni tempore pacem,
Et quæ pax secum commoda cunq; trahit.

Gaudia uera, hylares animos, omniq; carentes
Felle uoluptates, fœdera, amicitias.

Ocia, delicias studiorum, cognitionem
Cœlestis Sophiæ, quæ placet una Deo.

Aeternæ quæ sola æquare heroibus aulæ
Amissumq; potest omne referre decus.

Viue diu Princeps illustris Francidos oræ
Atq; tua fruere hac prosperitate diu.

Heripolis tibi sic tua pulchre obtemperet, omni
Et mane at domino tempore fida suo.

Nec prius ulla tuas feriant incommoda terras:
Quam nullus habeant Rhenus et Ister aquas.

Quando tuus Mœnus precioso pisce carebit
Res fortuna tuas obruat atra, Vale.

AD

AD CIVITATEM AYSTETEN³

sem Elegidion Casparis Bruschiij

Poëtae Laurcati.

Vrbs quæ auri quondam titulos & nomen habebas,

Iamq; sacrae quercus nomina sacra geris:

Vrbs sacrata Ioui, & Diuorum grata parenti,

O sedes pulchra, & præsule digna pio.

Si uacat, et te non remorantur numina magna,

Quæ colis in templis numina prisca tuis.

Excipe quoq; meum non tristi fronte libellum,

Qui tibi Pontifex fertq; canitq; tuos:

Qui quibus insita sis primis authoribus, illi

In cruce qui pendens omnia nostra tulit.

Qui tua, templorumq; exordia prima tuorum,

Quicquid & eximium feceris, omne docet.

Quæ si gratatibi est pietas, urbs nobilis: illam

Ut gratam certe conuenit esse tibi.

Nos dubio procul & propter studia ista, labores

Atq; pios grata religione coles:

Nam quæ præsulem habes omni uirtute decorum,

Ingenij & generis nobilitate grauem:

Non potes informata bono iam tempore, tali

A domino prorsus degenerasse tuo.

Ergo animus nisi me meus, & mea pectora fallant,

In charis potero pars etiam esse tuis.

A a

Sic

CATALOGVS EPISCOP.

Sic me iamdudum tuus est Mauricius ille,
Complexus præsul sæpe fauore suo.
Incolumem nobis quem cœli numina seruent
Fida diu, atq; omni prosperitate beent.

DECIMVM CAPVT
de omnibus Aureatensibus uel
Aychstetensibus Præ-
fulibus.

EPISCOP Atus Aychistadianus, olim ab Aureati
uetustæ urbis (quam Hunni uastarunt) rui-
nis reliquijs ac ruderibus, Aureatensis appellatus, ad
Almonum uel Altimulam Norici annem situs : cœpit
annum Christi circiter 744. De eius origine recitabo
breuiter & bona fide quam inuenio & ex uarijs mo-
numentis collegi ueram Historiam. Erat annum Christi
circiter septingentesimum & tricesimum, religiosissi-
mus quidam & summa uitæ sanctimonia præditus
Anglorum Rex Richardus: qui singulari pietatis stu-
dio Regnis ac facultatibus suis desertis, relictis item in
Anglia uxore S. Bonna et filia S. Æwalburgi cum duos
bus filijs Æwinibaldo ac Æwilbaldo, religionis ergo
terra mariq; ad uaria sanctorum loca peregrinatus:
tandem Romanam etiam contendit, ut & Pontificem ibi
adiret.